

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 14. velikega srpana 1909.

Štev. 36.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda žali koroške zastopnike.

Letošnja glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, ki se je vršila na Jesenicah v nedeljo, dne 8. t. m., je prerezala zadnjo nit, ki je še vezala koroške Slovence z družbo. Zastopnike „Slovenskega šolskega društva“, oziroma oficíelne zastopnike koroških Slovencev, so nekateri družbini odborniki opetovano naravnost žalili. Nismo mnogo pričakovali od skupščine, kar je naš list že kar v naprej odkrito povedal, mislili smo pa v kljub temu, da bodo naši zastopniki mogli vsaj odkrito govoriti in zastopati svoje stališče; saj je C. M. družba, oziroma njen odbor izjavil, da ni odbor kompetenten, izjaviti, ali so pogoji šolskega društva sprejemljivi ali ne, ampak glavna skupščina. „Mir“ je o tem postopanju družbinega odbora že povedal svojo sodbo. Na skupščini pa našim zastopnikom kratkomalo ni bilo mogoče govoriti, o kakem pogajanju pa sploh ni bilo govora. Namesto pogajanj smo slišali le žaljivke na naše zastopnike, pozivu g. Smodeja, da se skupščina naj izreče, ali sprejme pogoje šolskega društva ali ne, se niti g. prvomestnik niti kak drug odbornik, niti skupščina kot taka ni odzvala. Ali ni to farbanje? Prej se nas takorekoč — poziva na skupščino, češ da v pogajanju s šolskim društvom ni kompetenten družbin odbor, ampak le skupščina, ko pa pridejo zastopniki šol. društva na skupščino, pa o pogajanjih ni niti sluha ne duha. Res, prav smo sodili.

Glavna skupščina v Bohinjski Bistrici je bil le preludij. Družba se je delala po tej skupščini vedno samo le narodno, čakala pa je komaj, da se otrese na lep način zadnjih krščanskomislečih narodnih Slovencev in se pokaže v javnosti kot liberalnonarodna. Dasi je namen družbe bil, reševati slovensko deco s šolstvom na verskonarodni podlagi, je vendar na Jesenicah skupščina ploskala g. dr. Rostoharju, ki je v nekako obtožbo sedanjih slovenskih voditeljev na Koroškem očital dr. Arnejcu, češ da se je isti zavzemal za katoliškonarodno prosvetno društvo. Skupščina slovenske šolske obrambne družbe se je vršila to pot pod odkrito egido strankarstva in sicer liberalnega strankarstva, in nismo slišali in čutili toliko opravičenega ogorčenja proti prodirajočemu nemštvu, nego proti slovenskim klerikalcem, ki jih je družba sama brez povoda odbila, in proti oficíelnim zastopnikom koroških Slovencev, ki so bili na skupščino zato poklicani, da so se jim tam zamašila usta. Koroški oficíelni zastopniki so to dejstvo z ogorčenjem in obžalovanjem opazovali, dobro se zavedajoč, da je družba naredila s tem zelo žalosten, morda usodepoln korak. Pač je bilo na skupščini nekaj gospodov Tržičanov, ki so nekaj slutili in nastopa v skupščini niso odobraval, vendar pa razmerja med šolskim društvom in družbo niso razumeli, ker so se našim zastopnikom zamašila usta. Na g. Smodeja tozadevno pritožbo mu je nekdo odgovoril: „Pa v list pišite!“ To bomo tudi storili! Slovenska javnost naj izve, kako se je postopalo z nami. Tudi so se nasproti koroškim zastopnikom izjavili nekateri gospodje iz Trsta, da spor med šolskim društvom in družbo ne spada pred skupščino, kar smo tudi mi trdili, ampak pred družbeno razsodišče.

G. prvomestnik Senekovič je izjavil, da vodstvo ni šlo ne na levo, ne na desno, ampak je na vsa izzivanja molčalo. Pri nas na Koroškem pa prav dobro vemo, da je vodstvo sicer res precej molčalo, pač pa je v svojem delovanju tem hitreje stopalo na levo, kar je zlasti pokazalo s tem, da je naše nezaupanje od 1. 1907. do vodstva potrdilo s tem, da je z mikroskopom iskalo po Koroškem liberalcev, da ni bilo treba naslanjati se na nas „klerikalce“, in je na skup-

ščini napravilo listo novih odbornikov tako, da so bili izmed koroških odbornikov v njej sami — liberalci. Prvomestnik je smatral tudi za svojo prvo nalogo, da je udrihal po „Slovencu“ in po drugih „klerikalnih“ listih, češ da so porabili vsako malenkost, da so zabavljali črez vodstvo, zakaj pa da so to storili, pa skupščini ni povedal. Na očitanje mariborske „Straže“, češ da so ptujška ženska podružnica in še 11 drugih pristopile k liberalni zvezi slovenskih društev za Štajersko in Koroško, je odgovoril prvomestnik sledeče: Vodstvo ni odgovarjalo, ker nima ničesar proti temu, ako pristopi katera podružnica tudi h kaki bratovščini. Končno je pozdravil razne na skupščino došle osebe in obžaloval, da na skupščini ne more pozdraviti kakega ministra krajana, kakor je navada pri šulferajnovih skupščinah.

Tajnik g. dr. Žerjav je v svojem poročilu po svoje pojasnjeval razmerje šolskega društva do družbe. Hvalil je družbino skrb za Koroško. (Kakšna pa je bila v resnici družbina skrb in pozornost za Koroško, smo že dokazali v prejšnjih številkah. Ured.) Družba je delovala v popolnem sporazumu s tedanjim vodstvom koroških Slovencev, kojih vodja je bil nepozabljivi Andrej Einspieler; družba je mnogo storila na Koroškem, prirejala je veselice in pošiljala govornike. Tudi velikovškega vprašanja (narodne šole) se je lotila v sporazumu z vodstvom v Celovcu. Podružnice so začele pešati tedaj, ko je prešlo politično vodstvo v druge roke. Vodstvo v Celovcu si je želelo dela. Priznati moramo, da v teh letih ni prišlo od Koroške nič iniciative. Spoznali smo, da s tako stagnacijo ne gre dalje. Če bi čakali od katoliškega političnega društva iniciative, bi še čakali 10 let. Za št. jakobsko šolo se je družba hotela angažirati, a je prišla razsodba upravnega sodišča, ki je potrdila slovensko stališče. Politično društvo samo je izjavilo, da nas odvezuje od te šole. Družba je podpirala slovenske šole na Koroškem in je širila šolo v Velikovem.

Nato omenja govornik ustanovitev šolskega društva. Namen tega društva je: Vzdrževati narodno šolo v Št. Jakobu, zastopati pravice slovenskega šolstva na Koroškem in ustanavljati svoje podružnice; zato naj družba sv. Cirila in Metoda neha z ustanavljanjem svojih podružnic. „Mir“ je objavil neko pismo, ki ga šolsko društvo ni pisalo, in Ražun je „Mir“ desavuiral. Nato prečita pogoje šolskega društva in omenja ustmeni pogovor g. Ražuna z družbo ter trdi, da se je dogovoril gosp. Ražun z družbo, da šolsko društvo opusti ustanavljanje podružnic in prepusti samo družbi ustanavljanje njenih podružnic in družbo pri tem le podpira. Začudili so se, da je potem slovensko šolsko društvo soglasno sklenilo, da se ne odpove delovanju. Citira zadnji odgovor šolskega društva in pravi, da bi bilo ponižujoče za družbo, če bi se odrekla delu na Koroškem.

Dr. Brejcu očita nelojalnost, ker je bila celovška družbina podružnica razpuščena, pravi, da ni družba kriva, če je slovensko šolstvo na Koroškem za 100% slabše nego je bilo prej, in da je zlobnost in naravnost infamija, ker se je od naše strani poudarjalo, da ležijo šolske prošnje v ministrstvu nerešene že 15 let. Družba je namenjena za mejo, torej v prvi vrsti za Koroško.

Slovesno zakliče končno: Mi vam ne prinašamo preklicanega kranjskega liberalizma, ampak bratovsko ljubezen. Gremo h Koroškem z izrekom: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. (Ploskanje.)

Glavni tajnik dr. Žerjav je mnogokaj trdil, česar ni in ne bi mogel dokazati, ali pa je iskal dejstvom vzroka tam, kjer ga ni iskati. Če ni našel druge vrste družbinega delovanja na Koroškem, nego veselice in govore, potem je dal družbi sam spričevalo, ki bi ga mi ne dali družbi. Res je sicer, da je družba delala prej v sporazumu s političnim vodstvom v Celovcu, to pa zategadel, ker je bila prej le narodna in ni bila privesek

liberalne stranke. Pribijemo, da je družba sodelovala tudi pod sedanjim političnim vodstvom koroških Slovencev popolnoma sporazumno, dokler ni krenila ona sama pred dvema letoma na stran poti in tako razrušila brez potrebe in povoda edinost Slovencev v narodno-obrambno delo. Nelojalna je trditev, da so začele podružnice pešati, ko je prišel v Celovec g. dr. Brejc. — Gosp. dr. Žerjav naj malo pomisli, da je očital „Miru“ in dr. Brejcu infamijo! — Podružnice C. M. D. so začele pešati, ker se je naše narodno delovanje ob priходу g. dr. Brejca osredotočilo v — izobraževalnih društvih, s katerimi pa dr. Brejc nikdar ni imel kaj opraviti. Zdaj pa, ko so izobraževalna društva na trdnih tleh, bi se bili zopet lahko bolj zavzeli za podružnice, da nas družba ni namenoma odbila. Ravno isto je z očitano „stagnacijo“. Najprej je bilo treba razdrapanje politične razmere utrditi, in ko se je to vsaj deloma posrečilo, je prišlo katol. politično društvo takoj z velevažno iniciativo, g. dr. Žerjav, zapomnite si to, s šolskim društvom, ki ne bi dalo družbi enega ali drugega nasveta, informacije, ampak mu je namen, nastaviti škandaloznemu slovenskemu šolstvu na Koroškem sekuro na korenino in rakrano na šolstvu skusiti korenito ozdraviti. Ko smo prišli s to iniciativo, je pa niso marali sprejeti. Res tudi ni, da se je g. Ražun obvezno dogovoril ustmeno, da šolsko društvo ne bo ustanavljalo podružnic in bo prepustilo ustanavljanje podružnic samo družbi. To je bil le razgovor, ne pa definitiven dogovor in je le družba sama, proti pogovoru z Ražunom naknadno v resoluciji pisala v Celovec, da sme samo ona ustanavljati podružnice. Da bi bil gosp. Ražun „Mir“ desavuiral, je bila le želja g. dr. Žerjava; g. Ražun je odgovoril družbi le to, kar je „Mir“ sam popravil glede dotičnega pisma na družbo in ni obžaloval vsebine pisma. Saj je pismo odgovarjalo dejstvom. G. Žerjav, to je bilo nelojalno od Vas!

Župnik Ražun,

ki je predsednik šolskega društva, se takoj oglasi k debati o tajnikovem poročilu in izjavi, da bo govoril toliko, kolikor je potrebno, da se razmerje med družbo in šolskim društvom pojasni od naše strani. Ker ima ob enem opraviti s št. jakobsko šolo, konstatira, da glede prevzetja šole ni bilo nobene pogodbe, kakor je trdil g. glavni tajnik, ampak samo ustnen dogovor. Poudarja, da nesporezumljen je gotovo ni pouzročeno od strani šolskega društva. Njegov ustni razgovor v Ljubljani in resolucija, ki so jo pozneje spisali in poslali šolskemu društvu, se razločujeta. V ustmenem pogovoru se je reklo, da pri ustanavljanju podružnic sodelujemo tudi mi, v pisani resoluciji pa da edino družba sama, šolsko društvo bi ji naj bilo le nekaka moralna opora. (Klici: To je vendar malenkost!) Ražun: Če je to malenkost, ne razumemo, zakaj je zaradi tega odklonila družba našo ponudbo. (Klici: Narodni niste, narodni, narodni bodite, pa bo!) Ražun: Protestiram proti tem medklicem; narodnosti mene vi ne boste učili! (Koroški udeleženci odobravajo.) Ražun: Če smo rekli, da bodi družba naš finančni minister, smo povedali jasno, da se denar naj porabi sporazumno, ne pa, da bi družba samo plačevala in ne smela odločevati za kaj. Pogajanja z družbo so bila sprva vesela in sem bil prepričan, da se bomo sporazumeli, zato naše društvo do danes ni dalo napraviti niti tiskovin, da bi ustanavljali podružnice. Naši nameni so bili solnčnočisti, in pred očmi smo imeli le korist naroda. Navzkriž smo prišli še le po odločni izjavi, da ima edinole družba pravico ustanavljati podružnice. Hoteli smo opustiti ustanavljanje svojih podružnic in skupno z družbo ustanavljati družbine podružnice. Zato smo imeli dovolj povoda. Sumljivo se nam je zdelo, da pošilja družba podpore čisto novi korporaciji, zato družbinih po-

družnic, kakor od nekdaj do zdaj, nismo hoteli izpustiti izpred oči. (Dr. Müller se v ozadju oglašja in kriči, pa ga ni mogoče razumeti.) Govornika so ves čas motili, sedaj pa nastane tako vpitje, da ne more dalje govoriti in je primoran skleniti. Izjavi le še: „Sklepam z največjim obžalovanjem, da se ne more ohraniti tista edinstvo, ki nam je neobhodno potrebna. Nam je bilo skupno delovanje vzor!“

Dr. Arnejc

se oglasi k besedi in izvaja: „O jerum, jerum, quae mutatio rerum!“ (Posl. Hribar: Kaj hočete povedati?) Govoriti hočem o edinstvi, ki je zlasti na Koroškem potrebna Slovence. Družba bo pa vzrok, če se razdere edinstvo med koroškimi Slovenci. (Kričanje. Klici: Doli z njim, to je infamija, Brejca pokažite! Urednik Smodej: To je žaljenje, protestiram proti takim medklicem. Pustite govornika govoriti, da more tudi dokazati!) Družba sama nas je pozvala, da ustanovimo šolsko društvo. Koroški Slovenci smo enotno organizirani, zato ne pripustimo druge organizacije, ki bi našo edinstvo hotela razdreti. (Krohot. Klici: Izdal se je.) Koroški Slovenci hočemo biti edini. (Medklici in vpitje.) Pustite me govoriti, če ne, pa grem! Družba je pa dala podpore enemu samemu človeku v roke. (Klici: Komu?) Dr. Müllerju, da jih razdeli učiteljem in dijakom. To je vendar čudno! Tako se hoče narediti novo stranko. Grobokopi edinstvo koroških Slovencev. (Klici: Živio, dr. Müller!) Prvomestnik vzame govorniku besedo. Dr. Arnejc pa nadaljuje: Brejce je prinesel še le edinstvo in v tej edinstvi smo prišli tudi do uspehov, da imamo svojega zastopnika. Tajnik sam je rekel, da je Brejce prinesel drug duh, ki ga pa družba noče podpirati. (Klici: Saj Brejce ni Korošec!) Prvomestnik prekine govornika, rekoč: Ali vam je družba škodo delala ali pa ne? Ali je družba naredila kak naroden kvar ali ne? (Čudno vprašanje! Družbino delovanje na Koroškem naj sodimo po tem, ali je delala škodo ali ne! Ured.) Arnejc: Denar, ki dohaja na Koroško, ni v naše stremenje uporabljen. Prvomestnik odvzame govorniku besedo in pravi: Družba je dala nekemu človeku denar za dijake. Družba je dala denar iz svojih dohodkov in ima pravico dajati, komur hoče.

Dr. Rostohar pravi, da se gospodje (koroški voditelji) pri vsaki priliki širokoustijo, oni (Rostohar in somišljeniki) pa da hočejo delati. Pri psovki „širokoustijo“ vstane g. Ražun in se odstrani. Govornik očita dr. Arnejcu, da je hotel imeti katoliškonarodno prosvetno društvo, on pa da je hotel narodno. To očitjanje je moral g. doktor pozneje preklcati, ker se ni tikalo dr. Arnejca. Drugega pa ni vedel ničesar povedati.

Urednik Smodej

pravi, da so Korošci že prej vedeli, kaj bo, in da od skupščine nimajo mnogo pričakovati. (Medklici. Predsednik mu reče, da sme le prav kratko govoriti.) Zato izjavi kratko, da se kregat niso prišli, ker itak vidijo, da je vse brezuspešno. Poziva le skupščino, da glasuje, ali sprejme pogoje šolskega društva ali jih ne sprejme. — Besedo dobi nato pribočnik dr. Müllerja, g. Prosek, ki se mu pa ni reklo, kako dolgo da sme govoriti, in se zahvali v imenu koroških podružnic (!) družbi za delovanje.

Župnik Treiber

se družbi zahvali za vzdrževanje velikovške šole, protestira pa proti temu, da se je na tak način ravnilo proti častitljivemu sodruhu, s katerim že deluje 23 let na narodnem polju. Kdo bo še na Koroškem delal, če ni prave sporazumnosti? Napadlo se ga je od predsedniške mize. Tajnik je očital govorniku, da je v seji šolskega društva glasoval z drugimi. Ima svoje mišljenje, in tega mu ne more nihče kratiti. Kot vodja šole v Velikoven deluje brezplačno. Kdo pa bo še delal, če se ne sme imeti osebnega mnenja? Ali mislijo gospodje, da bodo mogli oni delati na Koroškem brez duhovnikov? Da bi pa ti ne bili narodni, kdo jim more to očitati?

Posl. Hribar

hvali družbino delovanje in pravi, da je zahvala gospoda Treiberja najboljša zadostilo za napade. (Pardon! G. Treiber ni hvalil splošnega delovanja družbe na Koroškem! Ured.) Nepotrebno je bilo, da so dobili besedo gospodje, ki nimajo tu pravice govoriti. (G. Smodej: Oho, zakaj se je pa potem vabilo Korošce na skupščino?) Govornik stavi predlog, da se izreče družbinemu odboru zahvala na sedanjem znamenitem poslovanju in za to, kar je storila za koroške Slovence in se poziva, da tudi v bodoče to stori. Nadaljuje: Podpore bomo tudi proti vaši volji donášali na Koroško, ali je to všeč enemu ali drugemu gospodu ali ne. Prerokovali so propad

družbe. Kakšen propad je bil to? Ali se niso dohodki podvojili, potrojili? Za ohranitev našega jezika nam gre, vse drugo pustite na strani. (Smodej: Zato smo vsi na Koroškem!)

Dr. Rekar iz Trsta

pravi, da je odbor popolnoma izpolnoval obrambno delo. Zato predlaga, da se mu ne da samo absolutorij, ampak se mu izreče še zahvala ne glede na to, da se zaganjajo v njega oni, ki niso narodni, ne slovenski. (G. Smodej: Protestiram proti temu! S tem se nas na skupščini žali!)

G. Senekovič poda izjavo dr. Svetine, ki se odpove vsaki kandidaturi in morebitni izvolitvi. Na predlog g. Ribnikarja se izvolijo per acclamationem v vodstvo gg. notar Aleksander Hudovernik, Ivan Verhovnik, prof. Franc Vajda (namesto g. Svetine), v nadzornišstvo gg. dr. Ilešič, dr. Müller, Miloš Štibler, Mat. Prosek, dr. Ravnihar, v razsodnišstvo gg. dr. Hudelist (nam. g. Ražuna), dr. Triller, Karol Šavnik, notar Jak. Kogoj in dr. Tekavčič.

Tako je postopala družba 8. velikega srpana leta 1909 z uradnimi zastopniki koroških Slovencev. Povabila jih je na odgovor h glavni skupščini, tam jim je zamašila usta, jih žalila in po uradni zastopnikih izjavila, da bo še naprej delovala z denarnimi prispevki na razdor koroških Slovencev. Tista korporacija, ki bi bila prva poklicana v to, da varuje med nami edinstvo in nas napravi tako v narodnem boju močne, jo je začela prva rušiti in se je vsled tega prelevila za nas koroške Slovence iz narodno obrambne družbe v — grobokopa koroških Slovencev. Bodimo na straži!

Pomožna akcija.

Stara pomožna akcija je zdaj precej končana; treba pa bo opomina, da naj gospodarji, ki so za krmo še kaj na dolgu, denar kmalu pripravijo, da more pomožni odbor vladi dati račun. Pomožna akcija je do zadnjega velikansko narastla. Naročilo se je 304 vagonov sena, 299 vagonov slame, 37 vagonov oljnatih tropin, 56 vagonov turščice, 11 vagonov raznih semen za krmo, 1 vagon šote za steljo, 1 vagon zimskih semen, 1 vagon suhe pese.

Za vse te potrebščine je pomožni odbor izplačal samo podpor 249.528 kron.

Če stvar zdaj preudarimo, nas obhaja strah ob misli: Kaj bi bilo brez te pomoči? Kje, kdo bi bil naročeval in posredoval? Ko bi tako suša bila prišla nad deželo pred 30 leti, kaj bi bili počeli? Zdaj pa se je združništvo ali društveno gibanje že tako razrastlo, da so mogla društva poseči vmes in posredovati, da se je, kolikor je bilo mogoče, sili odpomoglo. Tudi v državnem zboru in pri vladi veje zdaj drug veter, kakor nekdaj. Vlada spoznava važnost kmečkega stanu, ve, da mu je dolžna podpor, in v sili je dala, kar je bilo treba in bo v bodoče še dajala. Nekdaj se je v liberalni dobi mislilo le na industrijo in mesta, zdaj se hvala Bogu in hvala našim poslancem misli tudi na kmečke potrebe.

Bodoče leto bo v nekaterih krajih boljše kakor lansko. Krme bo zopet primanjkovalo.

Pomožni odbor misli raditega, da bo treba poskrbeti za pomlad 1910 kolikor mogoče zgodaj nove zelene krme. Prva taka zelena krma sta zimski grah in zimska grahovica. Ljudje naj v jeseni v pričetku septembra meseca sejejo nekaj te krme. Le-to seme je sicer zelo drago, a kaj hočemo? Prodaja se zdaj v velikem po 44 kron, dobilo se bo pa od pomožnega odbora grah po 19, grahovica po 22 (to je zimska setev). Ta krma je v pomladi 14 dni pred delto dorastla za košnjo.

Potem bo treba s slamo štediti. Ker je tako draga, se slama ne sme nastiljati. Pomožni odbor posreduje zato tudi nakupovanje šote (torf). Meterski cent šote bo po znižani ceni stal le 2 kroni; pri nastiljanju ta stvar zelo zaleže in daje dober gnoj, samo na drobno ga je treba trositi. Naj si torej ljudje v jeseni dobijo kolikor mogoče nastilje v gozdu, kjer je pa v gozdu ni dobiti, bo treba kupiti šote.

Tudi krme se bo moralo prihodnje leto zopet kupovati. Ali bomo kupovali seno in slamo? Lani, ko je bilo leto vendar tako suho, je prišlo preveč izprijene in pokvarjene krme, kaj bo šele letos? Zato si moramo pri krmi pomagati drugače: Krmiti moramo slamo, a slami pridevati oljnatih tropin ali otrobov. Otrobi bodo pa pri visoki žitni ceni dragi, in v primerju z redilno vrednostjo tropin so vse predrage; zato se priporoča kupiti si tropin. Žal da letos lanenih tropin ne bo dosti dobiti, a za vole so tudi tropine podzemskih lešnikov (Erdrusskuchen) in sezamove tropine dobre. Ker lanenih tropin ni dosti, mora

pomožni odbor kupiti teh. Pri tropinah vemo, da vsakdo dobi sveže, dobro blago, in ni se treba bati, da bi se godilo, kakor pri senu. Že letos so jih ljudje poskusili in videli, da jih goveja živina rada je, v sedanjih razmerah nam tudi ne preostaja nič drugega, kot poskrbeti si krme po tej poti.

Treba pa bo kmalu ustvariti dotične pomožne odbore in treba bo kmalu zapisati, koliko krme vsakdo potrebuje, in sicer se mora ta stvar takoj dovršiti, ko se spravi otava; saj mora potem vsak vedeti, pri čem da je! *Msgr. Val. Podgorc.*

Koroške novice.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand in Peter Ferdinand v zrakoplovu. V ponedeljek, dne 9. t. m., sta se vzdignila v Celovcu ob 8. uri zjutraj z zrakoplovom nadvojvodi Jožef Ferdinand in Peter Ferdinand. Nameravala sta preleteti Karavanke, veter je pa zanesel zrakoplov ob Dravi proti Spodnjemu Dravbergu. Zrakoplov sta spremljala na avtomobilih gospoda baron Gutmanstal in Koutnik, ki sta se peljala proti Karavankam. Ker je pa veter gnal zrakoplov le na Štajersko, sta se nadvojvodi spustila v Vuzenici ob 1/4. uri popoldne na zemljo. Ob istem času sta bila na mestu tudi že avtomobila. Ker je bilo v zrakoplovu še dovolj plina, so poizkusili še eno vožnjo. V zrakoplov je stopil g. baron Gutmanstal z gospo, nadvojvodi pa sta zasledovala zrakoplov v avtomobilu gosp. Gutmanstala. Ob 3/4. se je spustil zrakoplov zopet doli pri Rušah. Avtomobiloma se je posrečilo dospeti v Ruše, še predno se je spustil zrakoplov na tla. Obekrat se je spustil zrakoplov na zemljo na desnem bregu Drave, avtomobila pa sta vozila po cesti na levem bregu. Zato so morali obekrat prepeljati avtomobila črez Dravo z brodom. V Rušah so zrakoplov spravili v zaboj in ga poslali po železnici naprej. Oba nadvojvodi in spremljevalci so se peljali z avtomobili nazaj v Celovec, kamor so dospeli ob 11. uri ponoči. Nadvojvodi sta bila z vožnjo zadovoljna in sta obljubila, da povzameta iz Celovca v ne dolgem času drugo vožnjo.

Na naslov celovškega župana viteza Metnica. G. vitez pl. Metnic, zakaj še niste odgovorili na naše vprašanje, jeli kaj resnice na govorici v Pokrčah, da ste na shodu v Ličjivasi agitirali pri zadnjih deželnozborskih volitvah zase s tem, da ste izjavili: duhovniki (slovenski) so dali Srbom 20 milijonov, da so se mogli pripravljati letošnjo zimo na vojsko proti Avstriji. — Če to ni res, zakaj ne dementirate te vesti in pustite na sebi pečat take agitacije, ki bi se je slovenski politiki sramovali. Molčati v takem slučaju ni viteško! Odgovora čakamo že od 24. m. m. Pozivamo Vas opetovano, da odgovorite, če ste mož!

Za Roseggerjevo šulferajno ustanovo so darovali uradniki „centralne banke nemških hranilnic“ v Celovcu 400 K in objavljajo to še v nemških listih!

Celovčani v Monakovem. Spretni in skrbni agitaciji celovških aranžerjev se je posrečilo pregovoriti blizu 400 oseb, da se popeljejo po novi turski železnici v prestolico Bavarsko v Monakovo, kjer je priredil pretečeno soboto celovški nemški pevski zbor koncert koroških narodnih pesmi. Oficialnega sprejema topot Korošči v Monakovem niso bili deležni! Sami, kakor so prišli, so korakali precej neopaženi, dasiravno s „plavicami“ na „hrabrih prsih“, k raznim hotelom. Mogoče so hoteli Bavarci na ta način pokazati svojo nejevoljo, ker so avstrijski listi zabeležili vest o nemških dolgooprstnežih, ki so Beljačanom ob enakem slučaju segali preveč nediskretno v žepe. Koncert, ki se je vršil v veliki dvorani hotela „Union“, je uspel v zadovoljstvo zbranega občinstva. Pri komerzu, ki je sledil koncertu, je nazdravil predsednik meščanskega pevskega zbora v Monakovem v jedratih (markigen) besedah „trikrat“ nemškemu Celovčanom z opombo, da bode ta „polet“ gotovo izvalil mnogo Bavarcov v prelepe koroške gore! Zahvalil se mu je dr. Pfanzl. Neizogibni Dobernig pa je netaktno mahnil s svojim govorom na politični zvon. Prevzelo ga je geslo, s katerim se je napivalo navzočim Celovčanom „Deutsches Wesen schlicht und klar“ (?), misleč da je on posebno pristne in čiste nemške krvi, ter slavil Bavarce kot prve nemške naseljence na Koroškem, ki so to deželo ohranili (?) nemštvu. „Agramer Tagblatt“ se je nedavno pošalil z „bavarsko-nemškim“ Dobernikom, ker je zatajil vse Slovence na Štajerskem in Koroškem v svojem članku v „Tagesposti“, danes bi si pa mi usojali vprašati, kako so „ohranili“ Bavarci slovensko Dobernikovo družino, koje potomec je nemški Dobernig — nemštvu? Mi sicer nimamo nič proti enakim izletom svojih sodeželanov, toda zahtevamo, da se javnosti naj ne „farba“ ob takih prilikah, da je nekdaj popol-

noma slovenska Koroška v kateri še sedaj prebiva kompaktno več kot 100.000 Slovencev, nemška dežela, ohranjena po Bavarcih! Kakor se vidi iz tega, poslanec Dobernik v zgodovini prav nič ne napreduje, ker po letih in letih zopet ponavlja zgodovinske neresnice, ki jih mora znati ovreči dandanes že vsak meščanski šolar.

Pošiljatelj razglednic, pozor! Lepo udomačila se je že tudi v koroških Slovencih navada, da kolekujejo vsa svoja pisma z narodnim kolekom „Obmejnim bratom v pomoč!“ ali pa „2 vin. za slovenski Korotan“. Dosedaj so se isti na dopisnicah smeli na poljubnem mestu prilepiti, — torej tudi poleg znamke. Znanprej se na naslovno stran, oziroma na naslovno polovico dopisnice ne sme več lepiti narodnega ali kaknega drugega dobrodelnega koleka. Vsak prestopok v tem stane naslovljenca 10 vin. globe, ker se vsled odloka c. kr. poštnege ravateljstva smatrajo take razglednice — za pisma.

Ljubljana. (Katehetski tečaj.) Hrvaško-slovenskega zborovanja katehetov so se udeležili iz Koroške: Čč. gg. Mihal Franc, Razun Matej, Kaplan Anton, župniki; provizor Tomaž Ulbing, kaplan Rožman in bogoslovec Razgoršek, ki je tu ob enem pri socialnem kurzu.

Kazaze. (Pošta za „Štajerca“ p. d. giftno krito.) Kako se je pri nas po dolgih letih zopet udomačil smrdljivi list „Štajerc“, kaže dejstvo, da si je moral ustanoviti lastno pošto nabiralnico in sicer v šoli. Poštni upravitelj je že nam vsem znani učitelj F. in uradna izba pošte šolska izba. Ker pa „Štajerc“ ne more zraven poštnege upravitelja vzdrževati še pismonošo, si je g. učitelj hitro pomagal iz zadrege in se kar otrok poslužuje kot pismonoše, katerim vsak teden po končanem šolskem nauku razdeli v šolski sobi cel kup „giftnih krot“, ki jih naj nesejo svojim starišem. Lepa vzgoja, kaj ne! Namesto dobrih naukov natlači g. učitelj torbe otrok s „Štajerci“. Vprašamo c. kr. šolsko oblast, ali je dovoljeno, da se sme tak list, kot je „Štajerc“, razdeljevati med otroke?

Kazaze. (Zlata maša.) Vpokojeni gospod župnik Franc Cepic obhaja letos, dne 25. avg., petdesetletnico mašništva. Slavnost, ki je že sama ob sebi dokaj redka, bo tem pomenljivejša, ker jo obhaja duhovnik, ki se mora zares imenovati mučenik. Črez 20 let že je preživel slavljenec, od mrtvouda zadet, le na svojem vozičku. Ne more rabiti ne nog ne rok, in streči mu morajo kakor majhnemu otroku. V tem njegovem žalostnem položaju mu bo pač v veliko tolažbo in veselje, če se bo slovesno obhajal petdesetletni spomin njegove primicije. Priprave za to se že vršijo. Kakor smo čuli, se zberejo ta dan pri svojem sobratu-trpinu vsi duhovniki pliberske dekanije s preč. gosp. dekanom na čelu in gotovo jih prihitijo mnogo tudi iz sosednjih dekanij. Upamo, da se tudi verno kmečko ljudstvo mnogoštevilno udeleži te redke slavnosti.

Pliberk. (Naša posojilnica) je začela uradovati dne 8. junija t. l. Ustanovljena je bila že 2. aprila lanskega leta, a delovati ni mogla, ker v celem Pliberku ni našla primernih prostorov. Povsod so ji kakor garjevi ovci zapirali duri, seveda, ker se je vse balo zamere pri nekaterih nemških mogočnejših, ki bi ji pač prav radi kmalu prišli k pogrebu. Pa namesto njenega groba morajo sedaj, ali radi ali neradi, gledati, kako si je napravila v novem „Narodnem domu“ pri Prajariju prijetno gnezdice, kjer se prav dobro počuti. Uraduje vsak tržni dan od 10. ure naprej in daje na vloge po 4 $\frac{1}{4}$ % obresti, za posojila pa zahteva 5%. Tekom dveh mesecev se je vložilo 126 deležev, prometa pa je v tem kratkem času vkljub temu, da so v Pliberku še tri druge posojilnice, črez 20.000 K. Zares lep začetek! Le tako naprej! Počasi se pač tudi mi, slovenski kmetje in delavci, začnemo zavedati, da je pametnejše nalagati svoje težko prislužene krajcarje namesto v zavodih, ki s čistim dobičkom večinoma podpirajo grobokope slovenskega ljudstva: Südmako, Schulverein itd., raje v svojih hranilnicah, ki se bodo ozirale tudi na naše potrebe in težnje. Mi nikomur nočemo škodovati, najmanj pa poštenim Nemcem, a oškodovani, zatirani pa tudi nočemo biti. Le pokazati hočemo, da imamo tudi kot Slovenci pravico živeti in da tudi moramo živeti. Svoji k svojim!

Tunel pri Pliberku. Po vsej okolici močno bolehaajo otroci za špički, oslovskim kašljem, celo strašna davica se oglašja. Precej jih je pomrlo. Šola, ki je bila pet tednov zaprta, je še zdaj bolj slabo obiskana.

Ponikva pri Pliberku. (Kako dolgo hočemo še biti sužnji?) V nedeljo, dne 1. t. m., je obhajala tukajšnja nemškutarska požarna bramba desetletnico svojega obstanka. Kako je bilo, ne bomo poročali, saj si cenjeni čitatelji sami lahko mislijo. Le to bi vas vprašali, možje

in mladeniči „fajarberkarji“, kdaj boste neki spoznali, da ste tudi vi sinovi slovenskih mater, da Bog Slovenca ni zato ustvaril, da nemškutari? Saj je vsakemu narodu odločil Bog njegovo govorico! Ne smemo torej svojega milega slovenskega jezika manj ceniti kakor druge in ga svojevoljno zanemarjati proti božji volji; s tem grešimo. Kdaj neki boste pretvorili svoj „Freiwilige Fajerberk“ v „Slovensko prostovoljno požarno brambo“? Tedaj bomo obhajali v Ponikvi vesel dan. Do tedaj pa zdravi, slovenski Poniklani! Živijo!

Ojstrica. (Šolska veselica) dne 5. t. m. je uspela vkljub skrajno neugodnemu vremenu prav dobro. Izostali so seveda zunanji napovedani gostje, ker hoditi v planine ob dežju in viharjev, ni ravno prijetno. Tudi domačini — stariši so bili bolj slabo zastopani. Toliko več se je pa trlo malega ljudstva, ki je praznovalo svoj dan. Predavanja šolarjev so bila tožna, njih nastopi srčni, pesmi pa kot „Vesolja dom“, „Oj ta vojaški boben“ in mnoge druge pa prav dovršene. Prepevali so lih otroci že brez vodstva. Vsa čast gospodu vodji! Godci iz Mute, ki se kot edini poljanci niso ustrašili planinskih viharjev, — menda to ni godčevska krepost — se niso mogli dosti načuditi izvežbanosti otrok. Doline pač tlači megla in nemškutarija, gore pa so proste obeh.

Sinčaves. (Utopljenka.) Neprestano je lilo tudi pri nas šest dni, in velika je škoda na žitu, ki je začelo že kaliti. Nekateri pravijo, da je kriva temu ista ženska, ki so jo v sredo, dne 4. t. m., našli blizu Šobata-Königa mrtvo v Dravi. Eno so našli tostran, drugo pa baje onstran Drave pri Fukšu. Isto, ki je bila najdena pri Königu, bi imela Drava prinesti doli iz Špitala; zaznamovano je imela srajco s črkami A. H. Gotovo je bila iz boljših krogov, ker so našli pri njej cigarete. Prepeljali so jo v Šmarkež, kjer je bila v petek popoldan pokopana. Ako bi vsaj vendar enkrat ne prišla komisija, bi morali v Šmarkežu vsi vaščani zbežati vsled strašnega smrada.

Škočijan v Podjuni. (Razno.) Murkov mlin v Št. Lovrencu je kupil naš rojak Feliks Količ, ki je bil dosedaj mlinar v Otiškem vrhu blizu spodnjega Dravberga.

Kamen. (Pretepajo se le nemškutariji.) Gospod urednik, ako še niste čitali kaknega neumnega ali hudobnega dopisa (Treba pogledati samo v „Štajerca“. Ured.), potem prečitajte istega v rdečem „Arbeiterwille“, ki poroča o pretepu kamenskih fantov. Bilo je neko nedeljo meseca julija, ko so se v Kamenu pri „birtu“ po noči stepli pijani fantje. Pri isti priložnosti je p. d. Špehkov v Tinjah, isti, ki je po zimi nekega delavca pri Dravi ubil in bil zato le malo kaznovan, z nožem nevarno ranil dva mladeniča, katerih eden je še zdaj v bolnišnici in ki je drugače priden delavec — zidar. Torej je bila to navadna, sicer pa krvava praska, za katero nihče ne more. Lumpe, ki se spijljejo, najdeš povsod. In glejte ga rdečega zlobnega dopisuna. V „Arbeiterwille“ zvrča radi pretepa v Kamenu vso odgovornost na klerikalce, ki imajo baje občino v rokah in grdo zmerja naše ljudstvo in blati naš kraj. Sam si se udaril po zobeh. Rikarska občina je res po večini v krščanskem in slovenskem taboru. Kar je pa liberalcev, daje primeroma ravno Kamen največ „dajčgesindigter“ volilcev, tam je večina „fortšritlih“, zato ima skrbeti tudi lani ustanovljeni „fajerber“. Le malo je mož v kamenski župniji, ki bi bili v resnici krščanskega in slovenskega mišljenja. V Kamnu in tudi v liberalnih Tinjah, naj nam ne zamerijo dobri Tinjčani teh vrstic, se vrši med fanti tudi največ pretefov, in ravno iz teh krajev imajo sodišča v Velikovu in Dobrlivasi največ oprakov. Čim bolj je liberalen in fortšritlih kak kraj, temveč razuzdanosti je med mladino in temveč sovraštva med sosedi. Torej, prismojena rdeča in liberalna duša, najprej samega sebe primi za svoj dolgi nos!

Žihpolje. (Slovo.) Z žalostnim srcem moramo javljati, da se je od nas poslovil občespoštovani cerkvenik, g. Klemen Čebul. Bival je pri nas sicer le kratko časa, a med tem se nam je s svojo priljudnostjo tako prikupil, da ga bomo prav težko pogrešali. Bil je vester v svoji službi in neomajnega narodnega prepričanja. Zatorej mu kličemo: „Živel še mnogo let!“

Sveče v Rožu. Kdor se zanima za društveno gibanje, ve, da se je pri nas pričelo pred par leti hrepenenje po združevanju, zlasti med delavci. Toda razne zapreke so onemogočile plodnosno delovanje v ustanovljenih društvi, in kmalu je zaspalo vsako društveno gibanje. — In danes!? — Začelo se je zopet novo življenje! Kmalu namreč bo ustanovljeno izobraževalno društvo v Svečah. Društvo ima že sedaj knjižnico, ki obsega črez 300 knjig, kar kaže, da bo društvo imelo bodočnost!? Na vas, Slovenci in Slovenke — Rožani — je ležeče, da se oklenete tega dru-

štva, pristopite v obilnem številu v društvo, kadar se bo vršil ustanovni shod. Pokažite, da je vam zares za pravi napredek in izobrazbo! V društvu bode tudi mala hranilnica = „Čebelica“, ki bode nudila priliko svojim članom, učiti se varčevanja! Društvo ima tudi svoj na novo ustanovljeni tamburaški zbor, ki šteje osem članov in bode prvo-krat nastopil na ustanovnem shodu. Pridite tedaj v prav obilnem številu na ustanovni shod tega društva, da se bodo vsaj enkrat uresničile besede: „Rožan gre na — dan!“

Podljubelj. Dva vrla narodnjaka, Lovrenc Smole in Ogriz sta v torek obhajala svoje godovanje. Društveni pevci so porabili to lepo priliko in jima priredili krasni podoknici. Njima na čast se je sprožilo tudi nekaj topičev. Po tem oficelnem delu smo še „špagoli“ časom primerne govorance in se imeli jako dobro v pozno noč. Na mnoga leta!

Od nekod. (Utopljenec.) Že dalje časa je prihajal neki rogovilež med mirno se razgovarjajoče naše delavce in kmete in se obnašal vedno nasilno, odurno in vsiljivo. Nobeden drug ni govoril prav, delal tudi ne, vse je grajal, pa še le kako. Tako sedijo na kegljišču zadnjič mirno fantje in se pogovarjajo, kar zagledajo med seboj tistega jezičnika. Vse je znal najboljšje posebno o Španiji. Ker je zopet on znal vse najboljšje in se obnašal kakor po navadi, ga mahoma zgrabi neka trda roka in ga postavi na glavo v bližini stoječi sod vode. Nekaj časa je nemirno pljuskala voda, a ne dolgo, razgrajč je bil utopljen. Kaj bo zdaj? Nič, ker utopljenec je bil le judovski „Arbeiterwille“, ki ga je neki hudomušnež skopal v veseli družbi v Podljubelju.

Pliberska okolica. (Slovenci, slovenske zemlje ne tujcem!) V naši okolici se je jela širiti nemška posest. V Št. Juriju, eno uro južno od Pliberka, je imel pliberski vsenemec Metnic eno kmetijo že dalje časa (p. d. Čavavn), pred dvema mesecema je dokupil p. d. Radeglovo, katera je bila pogorišče. Ta kmetija je zelo slaba. Stala je 4600 K. Potem je kupil zelo lepo p. d. Trbosovo kmetijo za 25.000 K. Ta kmetija ima zelo lepo lego na rodovitni zemlji in je mogoče imeti kakih 18 glav živine. Posestnik te kmetije, mlad nemškutar, ni hotel prodati komu drugemu. Na tem posestvu stoji tudi čedna cerkva sv. Jurija in so jo ves čas od te hiše oskrbovali. Kmetija leži na ravni zemlji. Sedaj ponuja Metnic svojo kmetijo p. d. Navršnik; kupčija še ni sklenjena. Posestvo leži na vrhu precej visokega hriba; zemljišče je še dobro, pa zanemarjeno, gozd izvrstno raste, pa je opustošen, kmetija je velika in vredna okrog 14.000 K. Ker je posestvo obširno pa zanemarjeno in izkoriščeno, bo težko dobiti kupca. Pa ne bo še pri tem konca. Če Metnicu pomaga „Südmarka“, še lahko nakupi več kmetij v čisto bližnjem okraju. Neki drugi kmet mu je tudi že ponujal, kakor slišim, svojo kmetijo. Tako lahko čisto v kratkem času naredijo tudi pri nas — Št. Ilj. Kmetov ne veseli delo na svojih posestvih, poslov ni dobiti; staro stoletno enolično obdelovanje zemlje ne nese več, napredka ni nikjer, in tako ni nenavadna prikazen, da kmet te ali one vrste žita manj pridelal kot ga je vsejal, po njivah raste plevel, za krmo si morajo kupovati, in tako lezejo v dolgove. Kjer je še kaj gozda, tam poje sekira, dotlej da ga zmanjka, potlej se pa kmetija proda. Kmetov ne veseli gospodarstvo, dopada se jim delavski stan, kateri sedaj res precej bolje izhaja kot kmetje. Le kjer so ljudje nekoliko izobraženi, samozavestni in manj propali, tam gospodarijo še dobro. Tužna nam majka! Ali pride še kaj preporoda med naše ljudstvo, poprej da nam Nemci pokupijo naša stara posestva, da bomo potem na svoji zemlji prosili nje za kruh? Zanesi nam Bog in reši teh nemških nadlog!

Gospodarske stvari.

Oskrbovanje travnikov.

(Predaval v Št. Vidu nad Ljubljano prof. Fran Pengov.)

(Dalje.)

Čisto apnena tla niso pripravna za travnike, ker se premočno razgrevajo in suše, dobra pa so, če so spremenjena v glinasti ali ilovnati lapor. Močviren svet potrebuje korenite odpeljave vode, ako ima služiti za rast sladkim travam. V ta namen napravljamo odprte jarke z navpičnimi stenami in sicer glavni jarek en meter in tudi več globok, stranski jarki, na deset do petnajst metrov razdalje, pa so plitvejši. Bolj pripravi in zato tudi bolj v navadi pa so pokriti jarki z drenažnimi cevmi. Opozorjam, da je ravno čas, v kojem živimo, posebno pripraven za izpeljavo večjih melioracijskih del, na eni strani, ker je beda kmetijskega stanu marsikje priklopela do

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANČKOV: kavni
pridatek iz zagrebske tovarne.

vrhunca, na drugi strani pa zato, ker gredo takim naprednim kmetovalcem država, posebno pa dežela kranjska silno na roko z javnimi podporami, ki v večini slučajev sploh omogočajo izpeljavo takih večjih kulturnotehničnih del.

Po tem splošnem pregledu naše travniške zemlje recimo nekaj malega o travniških rastlinah.

Dobro veste, ne le da so travniki najdragocenejši del vaših posestev, ampak tudi, da imajo travniki po krmi, ki jo dajo, zelo različno vrednost. Leta pa odvisi od dobrote rastlin, trav in zelišč na travniku. Zato mora obračati vsak gospodar vso svojo pozornost na to, da ne dobi le samo veliko krme, ampak v njej tudi kolikor moč veliko redilne vrednosti. Ker je živinoreja najimunitnejša panoga gospodarstva, zato je treba tudi obračati na pridelovanje krme vso pozornost.

Pri travniških rastlinah imamo ločiti trave in zelišča. Največ je trav, zelišča izpolnjujejo le prostor vmes v spodnjih delih. Pravo razmerje med množino trav in zelišč na travniku je zelo važno, ker daje krmo z najboljšim redilnim razmerjem, ki si ga moremo misliti. Kajti pregovor, četudi ne v najlepši slovenščini, zatrjuje: „Veliko dobrega futra, da mnogo mleka, putra, ob enem pa zemlji moči, da lahko obilno rodi“. Živali namreč, ki jih dobro krmimo, dajo tudi mnogo dobrega gnoja, ki pride v korist travniku zopet nazaj.

Med travami razločujemo sladke in kisle trave.

Sladke trave zopet lako razvrstimo po dobroti v več razredov, recimo I., II., III. razred.

Po mokrih travnikih rastejo takozvane poltrave, ki jih nazivate kot kisle trave zato, ker dajo vsej krmi kiselkast okus in znatno zmanjšujejo njeno vrednost. Semkaj spadajo razni šaši, na pr. rumenkasti spomladanski šaš, ki je videti povsod v prvi spomladi, tudi na suhi zemlji, dalje muhiči, srpice, ojstrice, ločki, preslice in podobni nepridipravi.

Ta travniški plevel spraviti spoti, v prvi vrsti z drenažo, ima biti prva skrb gospodarjeva. Treba je tem škodljivim rastlinam izpodmakniti stolček, vzeti jim pogoje za obstanek, to je mokro podlago in umaknile se bodo same ter naredile prostor boljšim tovarišicam. Omenjam pa že tukaj, da dobrot krme ne odvisi le od kakovosti travniškega rastlinstva, ampak tudi od starosti rastlin, od vremena med rastjo, od vremena med košnjo, od kakovosti tal, od gnojenja, pa tudi od tega, kako imamo seno spravljeno pod streho.

Trave I. vrste so one, ki se prav bogato razprostirajo, poženo veliko bilk iz korenin in dajo mnogo krme; te trave imajo v sebi veliko redilne vrednosti in živina jih rada žre. Ena dobra stran njihova je tudi ta, da ne postanejo tako hitro trde in lesnate. Semkaj spadajo: 1. angleška pahovka (ljulika), 2. laška pahovka, 3. francoska ali visoka pahovka, 4. metelica ali lisičji rep, 5. mačji rep, ki se rabi posebno kot zmes za med deteljo na njivah, 6. mehkolasi zlati oves, 7. travniška latovka ali tratnica, 8. navadna latovka, 9. travniška bilnica, 10. sladika.

Naša skrb mora biti, da bodo imenovane trave tvorile po naših travnikih pretežno večino rastlinstva, kajti od njih je odvisna dobrot krme.

(Dalje prihodnjič.)

Društveno gibanje.

Škocijan. (Redni letni občni zbor) se sklicuje za nedeljo, dne 22. vel. srpana t. l. po končanem blagoslovu (t. j. okrog 1/2 4. ure popoldne) „k Rušu“ v Zamožnovas tik Škocijana. Spored običajen; nato srečolov (tombola) in morebiti še kaj več. — Vse poštene Slovence, domačine in prijatelje Škocijancev od blizu in daleč vljudo vabi na najobilnejšo udeležbo *Bralno društvo*.

S. K. S. izobraževalno društvo v Dobrlivasi priredi na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta t. l., društven shod in sicer popoldne po blagoslovu v društvenih prostorih. Na sporedu so govori in skoraj gotovo tudi petje mešanega zbora dobrolskega. Slovenci in prijatelji društva, pridite gotovo!

Društveni odbor.

Kotmaravas. V nedeljo, dne 5. septembra 1909, bode na Plešivcu pri Mat. Prosekarju p. d. Razaju velika ljudska veselica s petjem, deklaracijami itd., pri kateri bodeta sodelovala dva pevka zbora in udarjali tamburaši.

Ruda. Naše „Izobraževalno kmetско društvo“ napravi v nedeljo po blagoslovu, dne 22. avgusta 1909, svoje mesečno zborovanje v gostilni pri Pučju v Lipi pri Rudi. Na sporedu so podružni govori in igra: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“. Na to zborovanje vljudo vabi vse prijatelje izobrazbe in pravega napredka *odbor*.

Železna Kapla. K. s. izobraž. društvo priredi 22. vel. srpana t. l., dopoldne po sv. maši zborovanje pri sv. Ani v Koprivni. *Odbor.*

Cerkvene vesti.

Duhovne vaje za č. gg. duhovnike krške škofije se vrše od 23. do vračunši 27. t. m. v kn. šk. Marijanišču v Celovcu. Vodil jih bode vlč. g. provincijal oo. Lazaristov iz Gradca. Oni č. gg. sobratje, ki se mislijo udeležiti duhovnih vaj, naj blagovolijo prej ko prej svojo udeležbo naznaniti vodstvu kn. šk. Marijanišča.

Medgorje. (Cerkev olepšana.) Svetišče sv. Jerneja je nekoliko olepšano. Delo je bilo izvršeno v času od 2. rožnika do 3. mal. srpana t. l. Načrt za delo je napravila pisarna veleč. gosp. Jurija Horčička, arhitekta v Celovcu, in izvršitev načrta z dovoljenjem oblastnj njegovi zidarji. Proračun je znašal 627 K, trije dobrotniki so darovali 286 K, ostalo bodo dali še drugi; 2000 opek iz Grabštanja so navozili župljani brezplačno. Bog daj, da bodo vsa štiri okna gotična in s cerkvijo vred — slikana!

Razpis službe beneficiata v Kortah. Razpisana je do 1. oktobra t. l. služba beneficiata v Kortah (podružnica župnije Obirsko) na Koroškem. Dosedanji tamošnji beneficiat Janez Slomšek iz lavantinske škofije, župnik v pokoju, je umrl 18. julija t. l. Služba je posebno primerna za pensioniste, ki bi bili še sposobni za šolski pouk. Beneficiat naj namreč hkrati prevzame cel šolski pouk, ki šteje približno 15 ur na teden. Za službo beneficiata obstoji zasebna ustanova, ki znaša za pastirovanje 800 K, za šolo pa 100 K. Razen tega izplača šolska oblast za časa šolskega pouka 50 mesečnih kron kot remuneracijo. Šolarjev je približno 12 do 14. Hiš je 7. Pošta je na Jezerskem. Železna Kapla je zadnja železniška postaja. Odtod je pet ur hoda v Korte. Polovico je lepa cesta, polovico je vozna pot. Seveda morejo prositi tudi izvenkoroški slovenski duhovniki za to službo. Prošnje se naslovijo na knežškofijski ordinarijat v Celovcu.

Kaj je novega po svetu.

Zemljevid „Slovenske Matice“. Pred končno ureditvijo zemljevida prosim vse prijatelje pravilnega nazivanja naših krajev, gora in rek itd., da bi „Matici“ sporočili, kako se med ljudstvom imenujejo in kako se običajno pišejo sledeči kraji: I. Na Koroškem: Pustritz nad Velikovcem (Pustrica?), Klaus pri Vetrinju (Erjave?); Gurlitsch: Kurliče, Hornstein: Kutnorf; Unter-Klantz pri Spod. Dravogradu; Stehanik Gupf; Ebenwein pri Libeličah; Cimperc Gupf pri Labudu; Hübner Kogel vzhodno od Labuda, Zeil pri Labudu, Ettenndorf, Krottendorf, Lambrechtsberg, Plestätten; — Schwarzer Berg severovzhodno od Žabnic, Wagenbach (potok, ki se izliva pri Kokovem v Zilico). — II. Na Kranjskem: Schöneck (1828 m) južno-zahodno od Fužin na Gorenjskem, Eschaltal (309 m) južnovzhodno od Trbiža; — Stružev (Stražev) pri Kranju, vrh (doslej Javerkov); — potok Božna pri Polhovem Gradcu; vrhi: Pasirovan (severno od Črnega Vrha), Koušk (pri Drenovem Griču), Sap (pri Rakitni), Morat (severno od Idrije), Klenoven vrh (severno od Prapetnega Brda), Smrečen (južnovzhodno od Pokojišča), Bagunc (južno od Male pristave pri Šmihelu), Sekorem (pri Košani), Milonca (1098 m), Prinoh (pri Prezidu), Spigni vrh (blizu D.), Pevknin vrh (pri Mrzli Planini); mlin: Lapave M. (vzhodno od Idrije); grad Freudenau pri Selu; potoka: Lakave (vzh. od vasi Ravno in Koren, Dol.), Senuše (blizu Mraševa se izliva v Krko). — III. Na Štajerskem: Grad Horberg (Podsreda); Lehn-Berg južno od železn. postaje Ribnica ob koroški železnici; Gallenhofen pri Slovenjem Gradcu; — severno od Drave: Narad pri Gornji Kaplji; Wortischberg pri Svičini; Gruschenberg pri Spičniku; Trautenberg pri Lučanah; Altenbach pri Remšniku; Ober-Fahrenbach severno od Lučan; Karnerberg pri Lučanah; Gersdorf pri Spielfeldu; Lind pri Stražu; Platsch, Altenberg, Zieregg, Steinberg, Ratsch, Sulz, Ottenberg pri Spielfeldu; Berg, Sterglegg, Olatein, Wuggitz, Haag, Adelsdorf, Wuggau, Kitzelsdorf pri Ivnici; Altenbach južno od Ivnice, Heidenberg severno od Bistrice ob koroški železnici. *Dr. Fr. Ilešič.*

Priporočujemo našim družinam

Kolinsko cikorijo.

Splošni avstrijski katoliški shod in Slovenci. Pripravljalni odbor za splošni avstrijski katoliški shod na Dunaju je povabil dr. Lampeta, da vstopi v pripravljalni odbor kot tajnik. Na to je odgovoril dr. Lampe s sledečim pismom: „Na Vaše prijazno vabilo, da bi vstopil v pripravljalni odbor za splošni avstrijski katoliški shod,

moram žal odklonilno odgovoriti. Ker na nemško-katoliški strani dosledno osebno sumničijo in obrekujejo voditelje katoliških Slovencev, ki so ravno zaradi svojega zvestega katoliškega mišljenja bili že dovolj zasramovani od cerkvenih sovražnikov, se ne more letos noben katoliški Slovenec udeležiti skupnega katoliškega shoda. Prepustiti moramo času, da zaceli rane, ki jih je vsekala iz političnega nasprotstva nastala gonja proti voditeljem katoliških Slovencev. Z odličnim spoštovanjem dr. Evgen Lampe, deželni odbornik

Vročino in nje strašilo v otročjih letih, kakor grižo, drisko, črevesni katar itd. se tam najlažje zatve, kjer se stalno rabi „Kufeke“ za hrano. „Kufeke“ otrokom bolje zaleže kakor vse drugo, ker ne trpe na motenju prebave in ne na nevarnih poletnih boleznih.

Evharistični kongres v Kolinu. Evharističnega kongresa v Kolinu se je udeležil kardinal Vanutelli. Nemški cesar Viljem je odgovoril kardinalu na pozdrav, ki mu ga je poslal kongres. Navzoč je bil tudi ljubljanski knez in škof dr. Jeglič.

Kočevski razbojniki pred sodiščem. Dne 5. t. m. se je vršila v Novem mestu na Kranjskem obravnava proti trem kočevskim razgrajcem, „Johann Janeschütz“, „Johann Weinschrott“ in „Josef Dürrfeld“, ki so dne 6. julija razgrajali in razbijali po prodajalni slovenskega trgovca Fr. Pevca. Isti dan so bili obsojeni pri kočevskem okrajnem sodišču, ker so napadli in pretepli g. Novaka, tajnika slovenske posojilnice. Domenili so se v neki gostilni, da pojdejo „in die posojilnica“ in v prodajalno g. Pevca. Tam so razbili več šip, poškodovali precej blaga, razbili steklenico in Janeschütz je celo zamahnil s koso proti pomočniku Lunačku, ki se je k sreči skril za prodajalno mizo. Nadalje je zabranil Dürrfeld aretacijo Janeschütza, ki je najprej stražniku ubežal, a pozneje se branil in suval z rokami in sunil stražmojstra Moleka trikrat tako močno v prsi, da mu je padla čelada z glave. Celotno dejanje je opazovalo in odobravalo zunaj kulturno občinstvo s hajlanjem in bravo-klici. Obsojeni so bili Janeschütz na 8 mesecev težke ječe, poostrene z mesečnim postom, Dürrfeld na 6 mesecev, Weinschrott na 5 mesecev težke ječe, poostrene z mesečnim postom.

Madjarsko nasilje. Madjarski naučni minister Apponyi je izdal naredbo, da bo moral od 1. septembra naprej vsak rumunski katehet, ki poučuje krščanski nauk na državnih šolah, poučevati v blaženi madjarščini. Duhovnikom, ki tega ne bodo storili, bo ustavljena plača. Škofje so izdali na duhovnike poziv, da ne smejo izvršiti te naredbe. Rumunsko časopisje agitira živahno proti naredbi in poziva škofo, da ne smejo odnehati.

Proti Čehom. Trgovinski minister, krščanski socialec dr. Weisskirchner, je dal te dni zapreti in zapečatiti na Dunaju stroje in prostore na Dunaju izhajajočega češkega lista „Videnski dennik“. Vzrok je baje, da so se nekateri prebivalci pritoževali, da povzroča rotacijski stroj preveč nemira. V istih prostorih je bila prej nemška tiskarna, a nemir so povzročali stroji šele takrat, odkar se je tiskal na njih češki list!

Poizkus samomora v Trstu. Neka komaj 15 letna Marija Astolfoni se je minolo soboto ustrelila na stopnicah pred svojim stanovanjem z revolverjem v prsa. Vzrok — nesreča v ljubezni. Deklica bo okrevala.

Polhov obeta biti letošnjo jesen posebno veliko po Kranjskem, zlasti pa po Dolenjskem in po Gorjancih. Žira ali bukvic in lešnikov je letos posebno veliko obrodilo, kar pomenja za polhe mastno pičo. Hrvatje, ki se pečajo s prašičerejo v večjem obsegu, so že najeli za jesen več gozdov po Belokrajini, da se bodo prašiči pasli ob obilnem žiru.

Vojaki se puntajo. Iz Cerbere poroča brzjavka, da sta se dva bataljona vojakov, ki so ju poslali proti ustašem, spuntala, se obrnila proti častnikom in jih več pomorila.

Zeppelin ima smolo. Ob krasnem vremenu je predzadnji ponedeljek ob 10. uri 10 minut odplul Zeppelin s svojim zrakoplovom proti Kolinu, kjer so storili vse za velikanski sprejem. Hud vihar je pa tiral zrakoplov proti jugu. Zeppelin je bil prisiljen, da se je povrnil iz Koblenca nazaj v Frankobrod, kamor se je povrnil ob 8. uri 45 minut. Zeppelinu se je pokvaril tudi motor. V torek se je Zeppelin dvignil ob 10. uri dopoldne, pa zopet ni mogel poleteti naprej in je moral ostati v Frankobrodu. Popravila zrakoplova bodo zahtevala precej časa.

Grozovitosti španskih puntarjev. Kakšne namene imajo socialna demokracija in anarhisti, so dokazale njihove grozovitosti v Barceloni, kjer se je drhal vrgla najprej na cerkve in samostane in morila duhovnike, redovnice, bolnike, otroke. V Barceloni ni nobenega samostana, no-

bene cerkve več. Katoliška cerkev šteje zopet za več nego 100 novih mučnikov več. Katoličanom gotovo ne prijazni angleški list „Daily Telegraph“ je objavil pretresljivo poročilo o dogodkih v Barceloni. Poseben poročevalec, ki je bil te dni v nesrečnem mestu, opisuje pretresljivo smrt katoliških duhovnikov. Nekateri, ki so objemali križe, je druhal kratkomalo poklala, dočim so drugi z lastnim telesom skušali kriti oltarje. Nunske samostane so puntarji zažgali, vrata zaprli, in ko je prišel oddelek „rdečega križa“, da bi rešil sestre, ga je druhal pregnala in sestre, ki so se prikazale pri oknih, pognala nazaj v ogenj. Isto je uganjala v bolnišnicah. Bolnike je metala iz postelj in sestre na najgrši način žalila. Sovraštvo do križa je puntarje gnalo celo na pokopališča, kjer so podrli vse nagrobne kapelice, in križe, kjer je bilo mogoče, odstranili. K neki Marijini šoli so vodili druhal imenitno oblečeni gospodje. Sodrja je šolo naskočila in jo zažgala. Veliko sester in otrok je zgorelo. Njihovim klicem se je sodrga samo rogala in upila: „Klerikalna zalega mora biti pokončana.“ Tisti imenitno oblečeni gospodje so bili brez dvoma prostožidarji.

Za „Delavski dom“ v Podljubelj so darovali: Juri Praper, Možica K 3.—; Ivan Goador, c. kr. nadgeomter, Pliberk K 3.—; Mar. Glatzl, Celovec K 2.—; Mar. Madjera, Dunaj K 1.—; Hranilnica in posojilnica v Pevmi pri Gorici K 10.—; Janez Teran, Kamnik K 1.—; prof. dr. Franc Feuš, Maribor K 5.—; prof. dr. A. Stegenšek, Maribor K 4.—.

V imenu slovenke krščansko čutečega delavstva na Koroškem izreka za darove najpriskrnejšo zahvalo in prosi še novih darov
»Zvezin« blagajnik.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

Tržne cene v Celovcu

5. vel. srpana 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	—	26	16	64
Rž	20	20	66	11 80
Ječmen	—	17	77	9 —
Ajda	—	—	—	—
Oves	23	50	24	50 8 60
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	30	47	19 20
Turščica	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	5	77	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	9	50	12	—
„ kislo	6	—	9	—
Slama	6	—	9	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	60	2	80
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20
Slanina (špeh), povelj, 1 „	2	—	2	20
„ surova, 1 „	1	60	1	70
Svinjska mast	1	70	1	80
Jajca, 1 par	—	14	—	16
Piščeta, 1 „	2	60	2	80
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	10	3	30
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	90

Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
	od	do	od	do		
	v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	440	—	—	—	1	1
Voli, pitani	—	—	64	68	5	5
„ za vožnjo	300	340	—	—	9	4
Junci	200	—	—	—	4	2
Krave	140	314	—	—	29	8
Telice	180	—	—	—	2	1
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Prasete, plemena	20	56	—	—	182	82
Ovce	—	—	—	—	—	—

Loterijske številke 7. vel. srpana 1909:

Gradec 85 37 38 66 76
Dunaj 44 40 72 78 54

Listnica uredništva.

Nekaterim gg. dopisnikom: Poročilo o skupščini nam je vzelo mnogo prostora, zato prošimo oprostjenja.
Kostanje: Na surov dopis v štimeah odgovorimo.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Kupujte narodni kolek!

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bomo letos po zelo nizkih cenah prodajali, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za ženin in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Prijatelji, prepričajte se,

da vsakdo prihrani mnogo denarja, kdor oskrbi svoj nakup raznega tkalskega blaga naravnost pri izdelovalcu-veščaku, ker le ta more vsestransko najboljši postreči.

CEFIRI

Specijelno izdelovanje

kanafase, oksforde, šipkovine in vsakovrstne tkanine lastnega izdelka priporočam po najnižjih cenah izborna češka krščanska tvrdka

Vzorci zastoj

JOŽEF SUCHANEK,

Prva mehanična in ročna tkalnica ter razpošiljalni zavod izbornih tkanin v Novem Hradku pri Novem Mestu na Metuji, Češko.

Ona dva

mizarska pomočnika,

ki sta se ponudila za delo nekemu mizarskemu mojstru v tržaški okolici, prosi isti, da mu zopet pišeta, ker ne ve njihovega naslova.

Gostilna „Bräuhaus“

Narodni dom v Pliberku

se odda takoj na račun gostilničarju, ki je obenem mesar. Več se poizve pri

Hranilnici in posojilnici
v Šmihelu pri Pliberku, Koroško.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši
na Mestnem trgu št. 22
v Ljubljani

Na prodaj imam okoli 1500 komadov Wienerberger

zarebane strešne opeke,
inpregnirane, po najnižji ceni.

Fric Filipowsky
pri Smolniku, Prevalje.

Zaradi zelo velike zaloge oddajam po jako znižanih cenah najboljše mlatilne stroje za rabo na roko in gepelj, čistilnice od najpriprostejše do najfinejše vrste, sadne in grozdne mline, stiskalnice za grozdje in sadje, kakor sploh vse poljedeljske stroje in jamčim za dobro kakovost.

Trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje, Stajersko.

Traverze, cement, strešno lepenko, sploh vse stavbinske potrebščine, umetna gnojila vseh vrst, posebno sedaj za ajdo, prodajam po najnižjih cenah.

Slike in ceniki poljedeljskih strojev zastoj in poštne prosto.

Kakšno veselje in kakšen ponos občuti gospodinja pri pogledu njene svetle, slastne, čiste kuhinje! In kako hitro je vse osnaženo, perilo kakor cela hiša! Čar zadovoljnosti in veselja vlada njen dom. S

Schicht-ovim milom

se to lahko doseže.

**Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljate barve**
v posodicah po $\frac{1}{2}$, 1 kg kakor tudi
v večjih posodah

Fasadne barve za hiše
po vzorcih

Slikarski vzorci
in papir za vzorce

Laki
pristni angleški za vozove, za pohištva
in za pode

Steklarski klej (kit)
priznано in strokovno preizkušeno
najboljši

Karbolinej prve
vrste
Mavec (gips) za podobarje in za
stavbe

Čopiče domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani
Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

— Zahtevajte cenike! —

Pristnega vina

imam še naprodaj nad

200 hektolitrov

po nizkih cenah od 80 vinarjev dalje, na postajo Ajdovščino
postavljenega. Pošiljam **bela, rdeča in črna vina** od
56 litrov dalje.

Kupim **vinske sode** iz hrastovega lesa, od
tudi 100 litrov dalje, močne
in v dobrem stanu, naj si bodo nove ali stare, za oboje
se priporočam.

Josip Cotič

posestnik vinograda in trtničar, **Vrhopolje, p. Vipava,**
Kranjsko.

Hiša

se da na šest let v **najem**. Posestvo obsega 35
mernikov setve, dva orala travnika, sadni vrt z
lepim sadjem in prosta paša. Več pove posest-
nica **Marija Poluk pd. Kostwein** v Št. Lov-
rencu pri Sv. Petru, pošta Velikovec.

Prihranite mnogo, ako kupite pri izdelovalcu!

Najboljše, brezhibne in pristnobarvne

ostanke

izbornega kanafasa, oksforda za srajce, flanela, platna, cefira,
šotskega blaga, višnjeve tkanine, krizeta za suknje, izborno
odbrane, da se more vsak ostanek izborno porabiti v gospo-
dinstvu, razpošilja **krščanska tvrdka** 40 do 45 metrov
za 16 kron po povzetju. Dolgost ostankov 6—10 metrov.

Anton Maršik, lastnik ročne tkalnice
in razpošiljatelj
Češka Čermna pri Nachodu, Češko.

Lovske puške

vseh sestav, priznано
delo prve vrste, z naj-
boljšim strelnim učin-
kom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 $\frac{1}{2}$ %

kmečki kreditni zavod za Celovško okolico
Pavličeva ulica štev. 7

uraduje

ob četrtek od $\frac{1}{2}$ 10. do 12. ure in od $\frac{1}{2}$ 2. do 3. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

4 $\frac{1}{2}$ %

Društvo jamči za popolno varnost vlog s premoženjem vseh udov.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih
hranilnih vlog
znaša nad
33 milijonov
kron.

Rezervni
zaklad nad
1 milijon
kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna
občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.
Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in va-
rovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po $4\frac{1}{4}$ % ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

**Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.**

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne
zaračuni.

**Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr.
poštne hranilnice.**

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник
toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala.
Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposojenega ka-
pitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati,
ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v **Prešernovih, prej
Slonovih ulicah, št. 3.** nasproti frančiškanskemu klostru.

Tovarna glinastih izdelkov F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

ponudi vsako poljubno množino

zarezanih strešnikov (Strangfalzziegel) **sistem** Marzola, **zidarske opeke, peči** itd.

Na zahtevo pošljemo takoj vzorce in ponudbo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge **4 $\frac{1}{2}$ %** od dne vloge
obrestujemo po **4 $\frac{1}{2}$ %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta štev. 27.

Zamenjuje in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje
srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje.
Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletu,
Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom.
Tiske srečke s 4 % obrestmi. Dve žrebanj na
leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.